

ÜSYE - ASYE ACİL YAKLAŞIMLAR

ve

YENİLİKLER

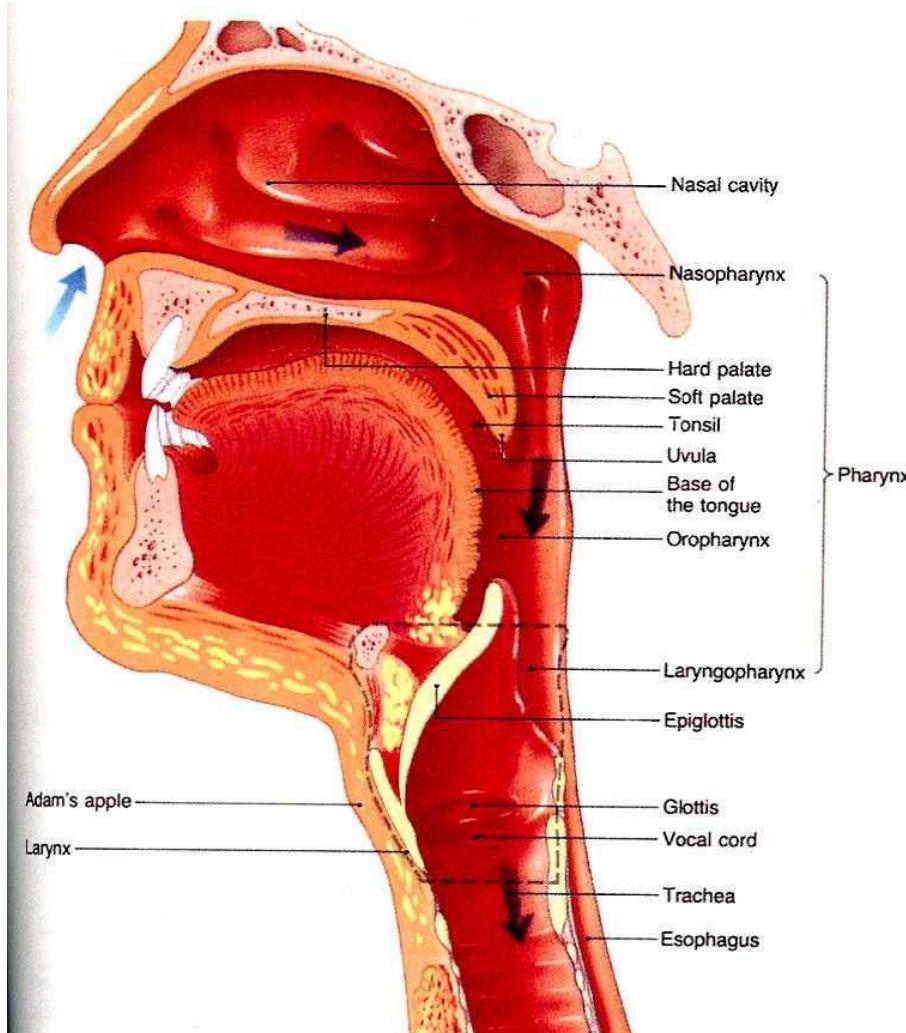
Dr. Önder TOMRUK

ÜSYE-ASYE

- ÜSYE;
  - Akut Farenjit (Tonsillofarenjit)
  - Akut Larenjit
  - Akut Epiglottit
  - Peritonsiller Abse
  - Akut Laringotrakeobronşit (Krup)
- ASYE;
  - Akut Bronşit
  - Pnömoni
  - Ampiyem / Abse

Üst HY Anatomisi

AKUT FARENJİT

(Tonsillofarenjit)

Giriş

- Farenjit, farinks / tonsillerin enfeksiyonu veya irritasyonu
- Sıklıkla **Grup A Streptokoklar (GAS)**
- Diğer sebepler;
  - Allerji
  - Travma,
  - Toksinler,
  - Neoplazi

Semptom ve Bulgular

- Hikaye ve FM ile viral ve bakteriyel ayrimı yapilamaz.
- GAS farenjitini dislamada;
  - GAS siklikla 4-7 yastadir
  - Ani baslangic → GAS
    - Bir ka鏃 gun oksuruk burun akintisi sonrasi baslangic → viral
  - ARA hikayesi
  - Di鏃er GAS veya ARA'li ile temas
  - Bas agriisi eslik etmesi → GAS
  - Oksuruk GAS'ta siklikla yoktur
  - Kusma → GAS; fakat viral de olabilir
  - Orogenital temas siklikla → gonococcal farenjit

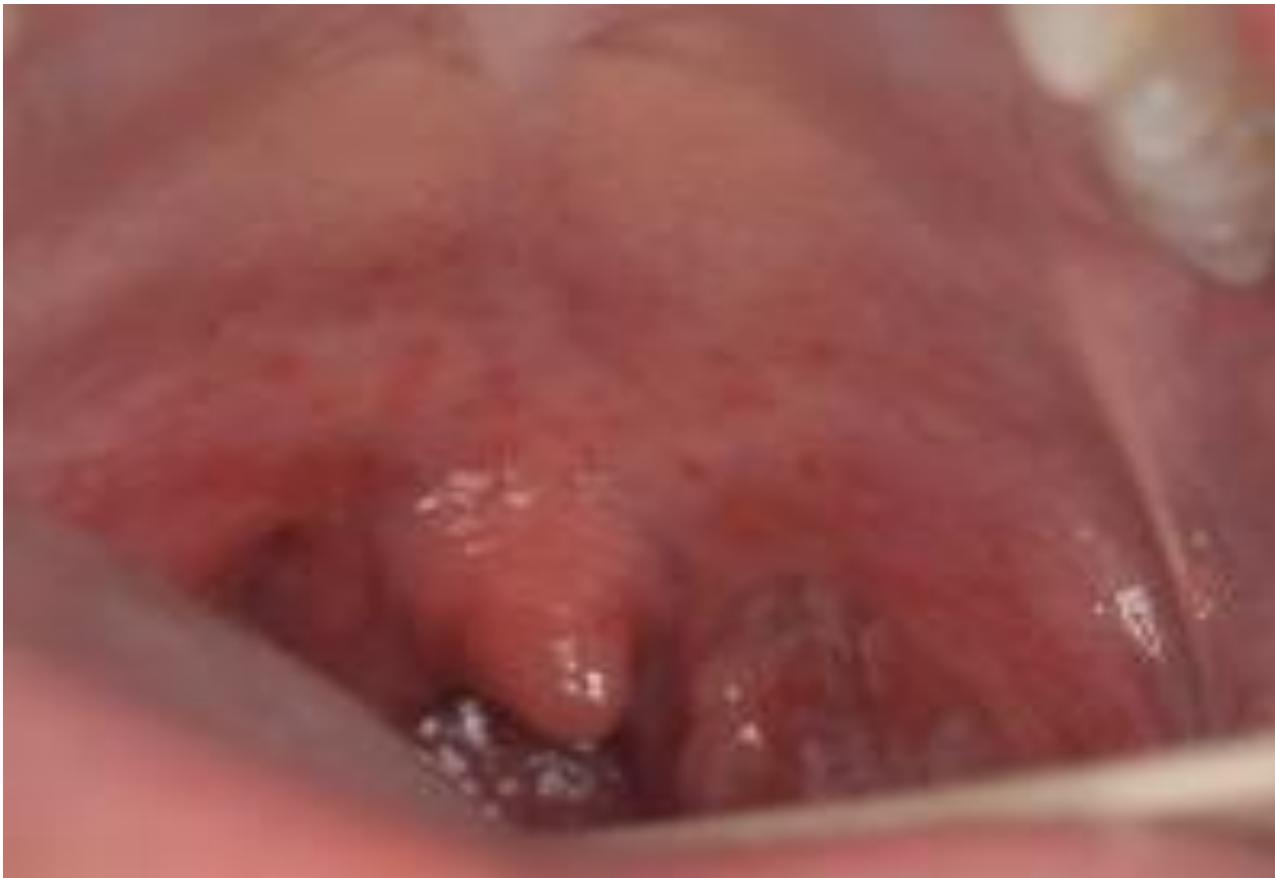
GAS Centor Kriterleri

- Ateş (1 puan)
- Anterior servikal LAP (1 puan)
- Tonsillar eksuda (1 puan)
- Öksürük olmaması (1 puan)
  - 0-1 puan GAS değil
  - 4 puan sıklıkla GAS
    - Yetişkinde ;
      - 3 puan → PPV %40
      - 4 puan → PPV %50

Fizik Muayene

- HY güvenliği
- Ateş
- Hidrasyon durumu
- Baş, kulaklar, gözler, burun ve boğaz – Konjonktivit, skleral ikter, rinore, tonsillofaringeal/palatal petesi, tonsillofaringeal eksuda, orofaringeal veziküler lezyonlar
- LAP (Servikal / Yaygın)
- Kardiyovasküler, Pulmoner, Abdominal ve Deri muayenesi

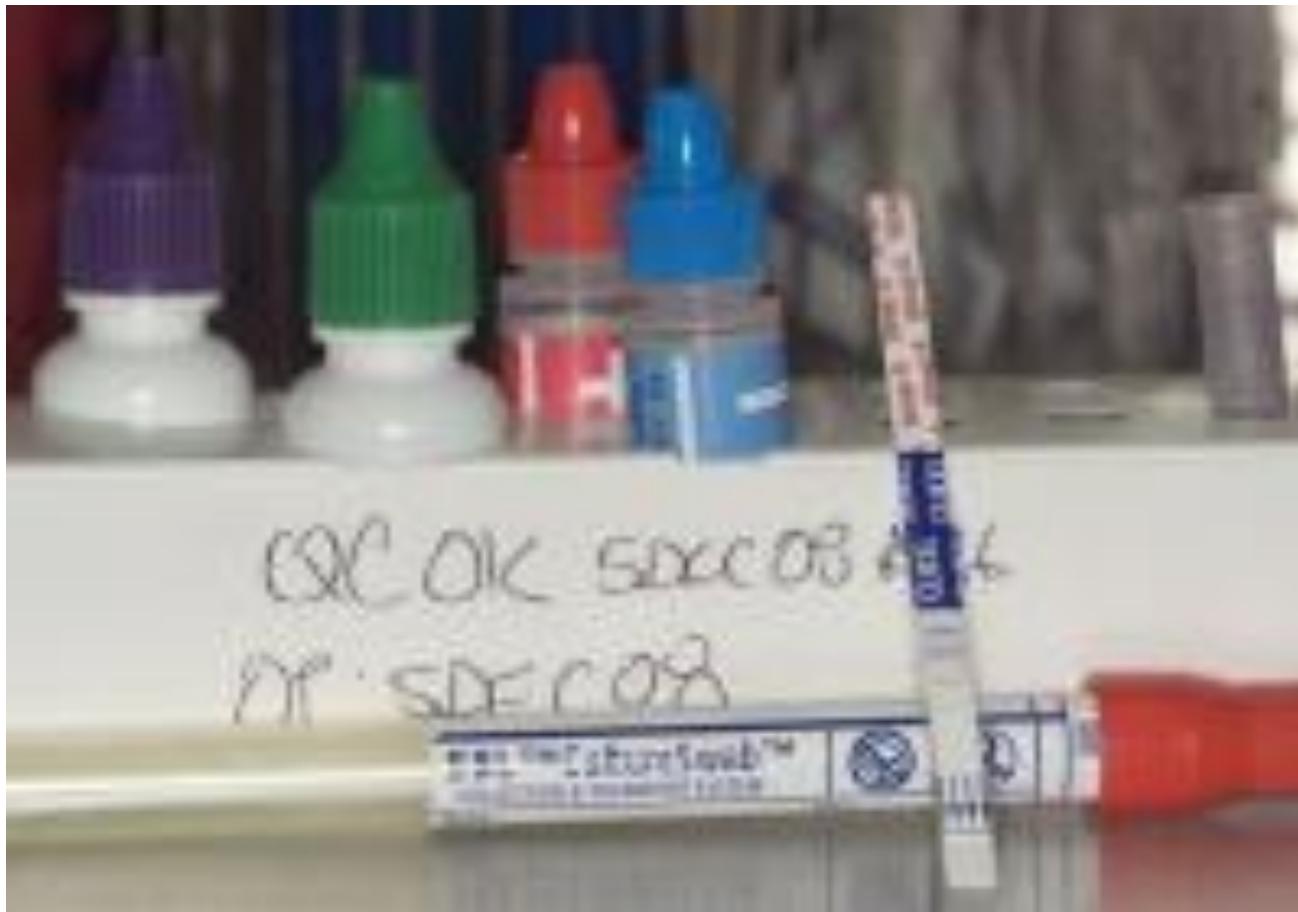
Posterior farinkste petesi ve eksuda GABHS

Tanı

- Laboratuar çalışmaları;
  - GABHS hızlı antijen testi (Acilde)
  - Boğaz kültürü (GAS için %90-99 sensitif)
  - Mono spot (çocukta %95, infantta < %60 sensitif)
  - Periferik yayma
  - Gonococcal kültür (hikayede varsa)
- Görüntüleme;
  - Komplike değilse gerekmez
  - Epiglottit veya HY tikanması şüphesinde yan boyun grafisi
  - Abse veya derin boyun enfeksiyonu şüphesinde

GABHS Hızlı Antijen Testi

Tedavi Yaklaşımı

- Acilde;
  - HY güvenliği
  - Epigolttit, orofaringeal abse ve toksisite bulguları değerlendir
  - Hidrasyon durumu → Gerekirse rehidratasyon
  - GAS enfeksiyonu değerlendir
- Birçok vaka (bakteriyel veya viral) kendiliğinden iyileşir
- GAS enfeksiyonu;
  - Kültür veya hızlı antijen testi (+) → AB
  - Hikaye ve FM şüpheli ve hızlı antijen testi (+) → AB
  - Tüm Centor kriterleri (+) → AB
  - Kızıl veya GAS enfeksiyonu ile evde temas (+) ve semptom (+) → AB
    - Semptom yoksa verilmez
  - Tanı şüpheli → AB için kültür sonucunu bekle

Mortalite/Morbidite

- ARA
- Romatizmal kalp hastalığı → yaşamın ilk 50 yılında hayatı tehdit eder
- Akut glomerulonefrit
- Peritonsiller abse
- Toksik şok sendromu

Yeni Güncelleme

- Yetişkin boğaz ağrısı;
  - Gecikmiş AB > Derhal AB
- Little ve ark. prospektif gözlemsel çalışma;
  - İngiltere'de boğaz ağrılı 12,677 yetişkin hasta;
    - Gecikmiş AB daha az komplikasyon ve daha hızlı iyileşme
    - AB verilmeyenlere göre %42, derhal AB verilenlere göre %38 daha az komplikasyon
    - OM ve sinüzit gibi komplikasyonlar %1,4 vakada görülmüş.
- Little P, Stuart B, Hobbs FD, Butler CC, Hay AD, Delaney B, et al. Antibiotic prescription strategies for acute sore throat: a prospective observational cohort study. *Lancet Infect Dis.* Jan 16 2014

Akut Larenjit

Akut Larenjit

- Larenjit, larinxin inflamasyonu,
- Sık görülen hastalıklarından
- Ani başlar
- Çoğu zaman kendi kendine iyileşir
- **Kronik larenjit > 3 hafta sürerse**

Etyoloji

- Sesin kötü kullanımı
- Zararlı ajanlara maruziyet
- Üst solunum yolu enfeksiyonları;
  - **Sıklıkla viral** (Rinovirus, Parainfluenza virus, RSV, Adenovirus, İnfluenza virusu, Kızamık virusu, Kabakulak virusu, Bordetella pertussis, VZV)
  - Bazen bakteriyel
- Nadiren otoimmun durumlara bağlı
  - RA
  - Polikondrit
  - Sarkoidoz gibi
- Kronik larenjit;
  - Sigara
  - Reflü
  - İnhalerlerin irritasyonu

Epidemiyoloji

- Gerçek prevalansı belli değil
- Sıklıkla kendi kendini sınırlar ve mortal değildir
- Sıklıkla 18-40 yaş grubunu etkiler ama 3 yaştan itibaren görülebilir

Semptom ve Bulgular

- ÜSYE semptomlarına ek olarak (ateş, öksürük, rinit gibi);
  - Disfoni veya ses kısıklığı (7-10 gün sürer)
  - Odinofoni/ Odinofajii
  - Disfaji,
  - Dispne,
  - Postnazal akıntı,
  - Boğaz ağrısı,
  - Konjesyon,
  - Halsizlik ve kırıklık olur

Fizik Muayene

- Tanı, sıklıkla hikaye ve semptomlarla konur, muayene şart değildir
- Uzun süren semptomlarda;
  - Laringoskopi gereklidir (Kanser, nodül, papillom ?)

Eksüdatif Larenjit

Laboratuar ve Görüntüleme

- Genellikle gereksizdir
- Orofarinkste eksüda varsa kültür alınabilir
- Direkt veya indirekt laringoskopi yapılabilir

Tedavi Yaklaşımı

- Ses istirahati
- İrritanlardan kaçınma
- Nemlendirilmiş hava
- Antihistaminik ve kortikosteroidler zararlı olabilir (mukozalarda kuruma)
- AB gereksiz
- Profesyonelse KBB konsültasyonu

Akut Epiglottit

Akut Epiglottit

- Epiglot, vallekula, aritenoidler, ariyoepiglottik katlantı ve supraglottik yapıların akut inflamasyonudur

Etiyoloji

- Yetişkinde;
  - H. İnfluenza (%25), H. *parainfluenzae*, *Strep. pneumoniae* ve GAS
- Çocuklarda;
  - *H. influenzae type b* (Hib) enfeksiyonu sık
- Nadiren;
  - *S. aureus*, *E. coli*, *F. necrophorum*, *K. pneumoniae*, *N. meningitidis*, *P. Multocida*, *Mycobacteriler*
  - HSV ve diğer virüsler
  - Enfesiyöz mononukleoz
  - *Candida* ve *Aspergillus* (immunsupresyon)
  - Toplum kökenli MRSA
- Diğer sebepler;
  - Termal (kokain ve marijuana içimi)
  - Kostik yanığı
  - Baş boyun radyasyonu

Semptom ve Bulgular

- Boğaz ağrısı (%95)
- Odinofajı/disfajı (%95)
- Boğuk ses (%54)
- 4D :
  - Drooling (Salya)
  - Dispne (Solunum sıkıntısı)
  - Disfajı (Yutma güçlüğü)
  - Disfoni (Konuşma güçlüğü)

Fizik Muayene

- Yüksek ateş, toksik görünüm, ajite, huzursuz
- Tripod pozisyonu
- Stridor
- Servikal LAP
- Hipoksi
- Solunum sıkıntısı
- Taşikardi
- Direkt muayene solunum yolunda tıkanmaya sebep olabilir

Görüntüleme ve Laboratuar

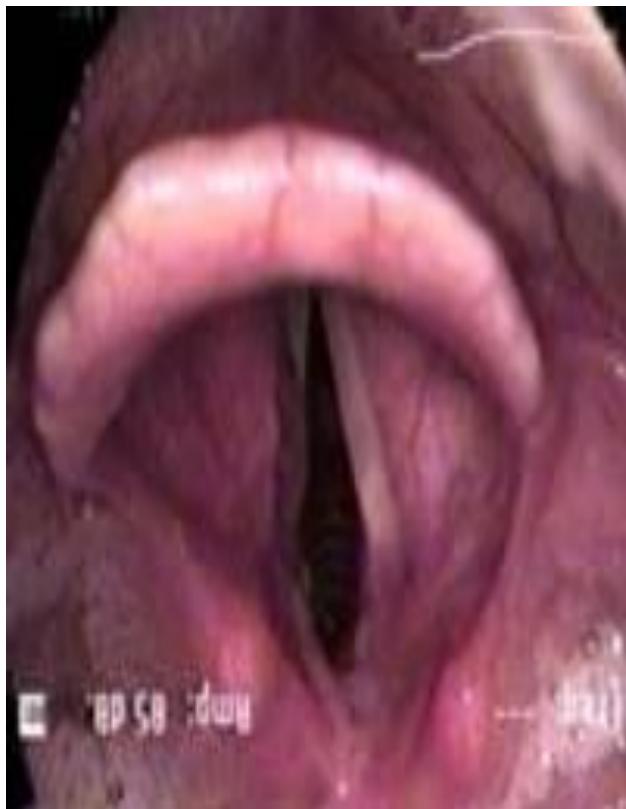
- Lateral yumuşak doku boyun grafisi (Tanı %79)
  - “Başparmak bulgusu”
- Nazofaringoskopi/Laringoskopi
- Yatakbaşı USG;
  - Hızlı, noninvaziv ve deneyimli ellerde doğruluğu iyidir
- Mikrobiyoloji;
  - Kan kültürü
  - Epiglottik kültür
- **Tanışal testler yatakbaşı yapılmalı, radyoloji ünitesine gönderilmemelidir**

Epiglottit “Başparmak bulgusu”

Laringoskopi

Normal Epiglot

Epiglottit

Tedavi Yaklaşımı

- HY stabilizasyonu (Krikotirotomı ?)
- Nazotrakeal entübasyon, trakeostomi
  - Normal tüp numarasından daha küçük numara
  - Entübasyon süresi 2-3 gün
  - Tüp etrafında hava kaçığı oluşmadan ekstübasyon yapılmamalı

Tedavi Yaklaşımı

- **Anstabil Hastada Entübasyon;**
  - Solunum sıkıntısı
  - Muayenede HY sıkıntısı,
  - Stridor,
  - Yutma güçlüğü
  - Ağızdan salya gelmesi
  - Ayakta durma
  - 8-12 saat içinde kötüleşme
  - Büyük epiglot
  - Trakeostomi /Krikotirotoni hazır olmalı
  - TTJV gerekebilir

Tedavi Yaklaşımı

- **Stabil Hasta;**
  - YB yatır
  - KBB ve anestezi kontrolü

İlaç Tedavisi

- AB kültür sonrası başlanmalı
- 3.kuşak sefalosporin veya ampisilin/sulbaktam
  - Allerji varsa Kloramfenikol
- Antipiretik;
  - Letarji, halsizlik ve ateşi azaltıp rahatlama sağlar
  - Aspirin, Parasetamol, İbuprofen
- Rasemik epinefrin, kortikosteroidler ve beta-agonistler yararsız

Prognoz

- Uygun ve zamanında tedaviyle sonuçlar iyidir
- Ölüm ani HY tikanması ve aşırı şişmeye bağlı zor entübasyonla olur
- Yetişkin mortalitesi yaklaşık %7'dir

Peritonsiller Abse (PTA)

PTA

- Baş-boyun bölgesindeki yumuşak doku abselerinin %30'u
- Acilde → 1/10,000 görülür

Semptom ve Bulgular

- PTA semptomları 3-5 gün önceden başlar;
  - Ateş
  - Halsizlik
  - Baş ağrısı
  - Boyun ağrısı
  - Boğaz ağrısı (etkilenen tarafta daha ciddidir nadiren karşı kulağa yansır)
  - Disfaji
  - Seste değişim
  - Otalji
  - Odinofajı

Fizik Muayene

- Hafif veya orta derece distres
- Ateş
- Taşikardi
- Dehidratasyon
- Salivasyon ve tükrüğü yutamama
- Trismus
- “Sıcak patates” veya boğuk ses
- Kötü nefes kokusu
- Servikal LAP (anteriorda)
- Asimetrik tonsiller hipertrofi
- Lokalize fluktuans
- Tonsil inferior ve mediale yer değiştirir
- Uvulanın karşıya deviasyonu
- Tonsilde ödem ve eksuda

Sağ PTA

18.04.2014

Sebepleri

- Sıklıkla polimikrobiyal
- En sık *Strep pyogenes*
  - Diğer aerobik patojenler; *S aureus*, *Neisseria*, *Corynebacterium*
- En sık anaerobik; *Fusobacterium necrophorum*,
  - Diğer anaerobikler; *Prevotella*
  - Son çalışmalarda; *Strep milleri*

Tanı

- Kesin tanı için test yoktur
- Hemogram, elektrolitler ve CRP
- Enfeksiyöz mononükleoz için Monospot test/heterofil antikor testi
- İğne aspiratından kültür
- Kan Kültürü (klinik durum ciddiyse)

Görüntüleme

- Lateral yumuşak doku boyun grafisi (diğer sebepleri dışlamak için)
- İntrooral USG;
  - Sensitivite → %95.2
  - Spesifite → %78.5
- İV kontrastlı Baş/boyun BT'si;
  - İnsizyon ve drenaj yetersizse,
  - Hasta ağzını açamıyorsa
  - Hasta çocuk veya koopere değilse

Tedavi Yaklaşımı

- Başlangıçta;
  - O₂ ile transport
  - ABC
  - Gerekirse ETE, krikotiroidotomi, trakeostomi; alternatif olarak, uyanık fiberoptik bronkoskopi
  - Sıvı resüsitasyonu
  - Ateş yüksekse antipiretik
  - Ağrı için yeterli analjezik

Cerrahi Seçenekler

- İğne aspirasyonu
- İnsizyon ve drenaj
- Tonsillektomi (abse drenajıyla birlikte)

İğne Aspirasyonu

- Avantajı ağrıyı azaltır ve bedel etkidir
- Hasta oturur pozisyonda olmalı
- Epinefrinli lidokainle anestezi sağlanır
- 16-18-gauge 10 ml şırıngalı iğneyle fluktasyon alınan alandan aspire edilir
- İğne ucu Karotis arterini delmemeli (0.5 cm'den derine gitmemeli)

Sağ PTA İğne Aspirasyonu

18.04.2014

İnsizyon ve drenaj

- Hasta oturur pozisyonda olmalı
- Tükürmesi için kap verilmeli
- Dil basacağı kullanılır
- Epinefrinli lidokainle lokal anestezi
- 11 nolu bistüri ile 0,5 cm uzunlukta ve 1 cm derinliği geçmeyen kesi atılır (Karotise dikkat)
- Aspirasyonu önlemek için Yankauer katater uçlu aspirasyon kullanılır

Tonsillektomi

- Sık tekrarlıyorsa,
- Uyku bozukluğuna ve
- Solunumzorluğuna sebep oluyorsa yapılır
- KBB tarafından planlanır

İlaç Tedavisi

- Ampirik antibiyotik;
  - İyi bir drenaj yapılrsa İV Penisilin tek başına yeterlidir
  - Klindamisin ve 2.-3. kuşak sefalosporinler kullanılabilir
  - Anaeroblar için Metronidazol eklenebilir
- Steroid; hastanede kalış süresi ve ağrıyı azaltır

Akut Laringotrakeobronşit (Krup)

Giriş

- Çocuklarda enfeksiyöz HY tıkanmalarının yaklaşık % 90'ı
- En sık → 3 ay- 6 yaş
- E > K
- Geç sonbahar ve kış
- %85'i hafif
- %60 bulgular 48 saatte kaybolur
- Yatış → % 1.5-15
- Yatanların → %1-5'i entübe olur

Etyoloji

- Parainfluenza tip 1,2
- İnfluenza A,B
- Adenovirus
- RSV
- Rhinovirus
- Kızamık
- Herpes simplex tip 1
- Varisella
- Mycoplasma pneumonia

Semptom ve Bulgular

- Semptomlar gece belirgin
- Solunum sıkıntısı
- Havlar tarzda öksürük
- Boğuk ses
- İspiratuvar stridor

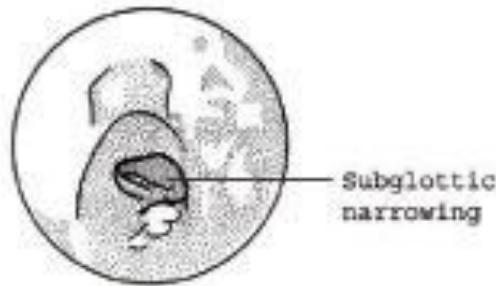
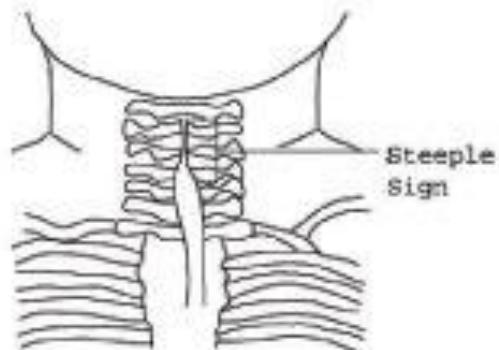
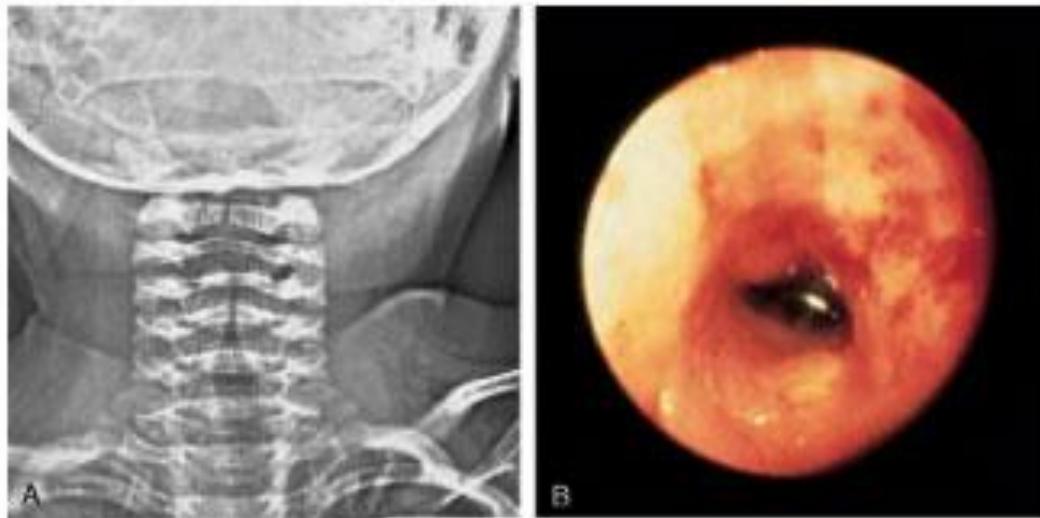
Tanı

- Klinik bulgularla konur
- Hızlı Ag testleri, viral kültür,
- Direkt grafi;
  - "Kalem ucu" görünümü
- Klasik bulgularda gerekli değil
  - Tanıda şüphe
  - Tedavide yanıtsızlık
  - Ek bulgu varlığında gerekir

Krupta “kalem ucu” görünümü

Krup

Mosby items and derived items © 2004 by Mosby, Inc.

Tedavi

- Ajitasyondan kaçın
- Ebeveyn kucağında değerlendir ve tedavi et
- Soğuk buhar
- Nebulize adrenalin
- Steroid
- Helioks
- Ek tedavi;
  - Analjezik antipiretik
  - AB
  - Antitussif
  - Dekonjestan
  - Kısa etkili beta agonist

Soğuk buhar

- Sekresyonları nemlendirir
- Klirensi arttırır
- İnflame mukozayı yumuşatır
- Mukozal soğuma sağlar
- Mukozal ödemini azaltır
- Stroud RH, Friedman NR. An update on inflammatory disorder of the pediatric airway:Epiglottitis, Croup, and Tracheitis Amr. J. Otolaringology2001;4;268-75

Adrenalin

- **Endikasyon;**
  - Orta ve ağır kurupta
  - Solunum sıkıntısında
  - Entübasyona gidişte
  - Hipoksemide
- **Etki;**
  - 10-30 dk başlar
  - Etki süresi ~ 2 saat
  - 20 dk aralarla tekrarlanabilir

Steroid

- Krupta hastanede yatış süresini azaltır
  - Entübasyon ihtiyacını azaltır
  - Entübe olanlarda ventülatörde kalış süresini azaltır
- Stroud RH, Friedman NR. An update on inflammatory disorder of the pediatric airway:Epiglottitis, Croup, and Tracheitis Amr. J. Otolaringology2001;4:268-75

Heliox

- Helyum+oksijen
  - Dansitesi düşük
  - Türbülan akım alanlarında gaz akımı sağlar
  - Solunum içim gerekli eforu azaltır
  - Maliyet ve uygulama sorunu var
- Rotta AT, Wiryawan B. Respiratory emergencies in children. Respiratory Care.2003;48:248-60

Yatış

- Daha önce entübasyon öyküsü
- Yapısal anomaliler
- 6 aydan küçük yaş
- Yetersiz sıvı alımı
- Ailede aşırı anksiyete
- Hastaneye ulaşımında zorluk
- 24 saat içinde tekrar başvuru

Retrofarengiyal Abse

Etyoloji

- Genelde lenfatik yayılım (nazofarenks, paranazal sinüs, orta kulak, dişler)
- Direk yayılım
  - Travma
  - Yabancı cisim
- Etken;
  - S. Aureus
  - Streptokoklar
  - Anaeroblar

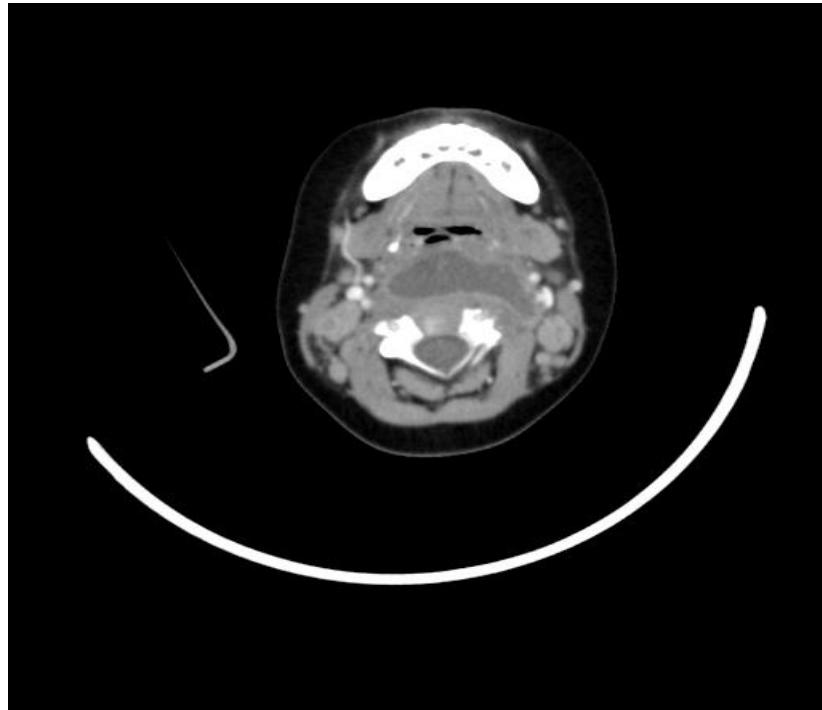
Retrofarengiyal Abse

- Diğer HY tıkanma nedenlerini taklit eder
- Ense sertliği bulgusu menenjit düşündürür
- Kan kültürü genelde negatif
- Yan grafi
- Boyun BT

Direkt Grafi

BT

Tedavi

- AB cevabı → %37
- Dirençli olgularda cerrahi boşaltma
  - Shah Seema,Sharieff Ghazala Q.Pediatric respiratory infection.2007;25:961-79

Akut Bronşit

Giriş

- Kronik inflamatuar akciğer hastalığı olmayan hastalarda
- Klinik veya radyolojik pnömoni bulgusu olmaksızın gelişen kısa süreli (<15 gün) solunum yolu infeksiyonunu tanımlamaktadır

Etyoloji

- Sıklıkla Viruslar;
  - Rhinovirus
  - Coronavirus
  - İnfluenza
  - Adenovirus
  - Kızamık
  - Parainfluenza
  - RSV
- Nadiren;
  - M.pneumonia,
  - C.pneumoniae,
  - H.influenzae,
  - S.pneumoniae,
  - M.catarrhalis

Semptom ve Bulgular

- Öksürük;
  - Produktif
    - Mukoid yada pürülen balgam
    - Hemoptizi görülebilir
  - Non-produktif
- Ateş (hafif ya da orta derecede)
- Substernal rahatsızlık hissi
- Ronküs, ekspiratuvar wheezing
- Bazen inspiratuvar stridor

Tanı

- Öykü
  - Kronik inflamatuvar akciğer hastalığı yok
- FM (genellikle normal)
  - Pnömoniye ait bulgu yok, bazen öksürmekle kaybolan/değişen kaba raller ve ronküs duyulur
- Radyolojik incelemede pnömoni belirtisi yok
- Balgam incelemesi (parçalı veya mononükleer hücre)

Tedavi

- Semptomatik tedavi
- Oksijen ya da ventilasyon desteği
- Antipiretik
- Bronkospazm varsa;
  - β adrenerjik bronkodilatörler
- AB (genelde gerekmez);
  - Semptomlar > 10 gün
  - Pürülən balgam
  - Eşlik eden hastalık
    - Kalp yetmezliği, DM vs
  - Ateş

Pnömoni

Giriş

- Pnömoni, akciğer parankiminin inflamasyonu
  - En sık sebep;
    - Bakteri ve virüslerdir
  - Diğer sebepler;
    - Kimyasal inhalasyonları
    - Göğüs duvarı travması
    - Diğer enfeksiyon ajanları: Riketsiya ve Mantar gibi

Epidemiyoloji

- Pnömoni dünyada en sık mortalite ve morbidite sebeplerindendir
- ABD'de 6. ölüm sebebi
  - Her yıl TKP 5-10 milyon
  - 1.1 milyon yatış
  - 5,000 ölüm
- Avrupa'da, yılda 44 / 1,000 vaka
- 50 yaş altına göre 60 yaş üzerinde 2-4 kat fazla
- Yatış olmayanda ölüm < %1
- Yatan TKP'de %12-14 ölüm

Etyoloji

- **TKP;**
  - *S. pneumoniae*
  - *H. influenza*
  - *M. catarrhalis*
  - *M. pneumoniae*
  - *C. pneumoniae*
  - Viruslar
- **Yatan Hasta;**
  - *S. pneumoniae*
  - *M. pneumoniae*
  - *H. influenza*
  - Legionella
  - Aspirasyon
  - Viruslar
- **YB Yatan Hasta;**
  - *S. Pneumoniae*
  - *S. aureus*
  - Legionella
  - Gr (-) basiller
  - *H. influenza*
- **Atipik**
  - *C. psittaci* (psittacosis),
  - *F. tularensis* (tularemia),
  - *C. burnetii* (Q fever).
  - Legionella
  - *M. pneumoniae*,
  - *C. pneumoniae*

Etyoloji

- **Ciddi TKP;**
  - SARS
  - Hantavirüs
  - İnfluenza
  - Legionella

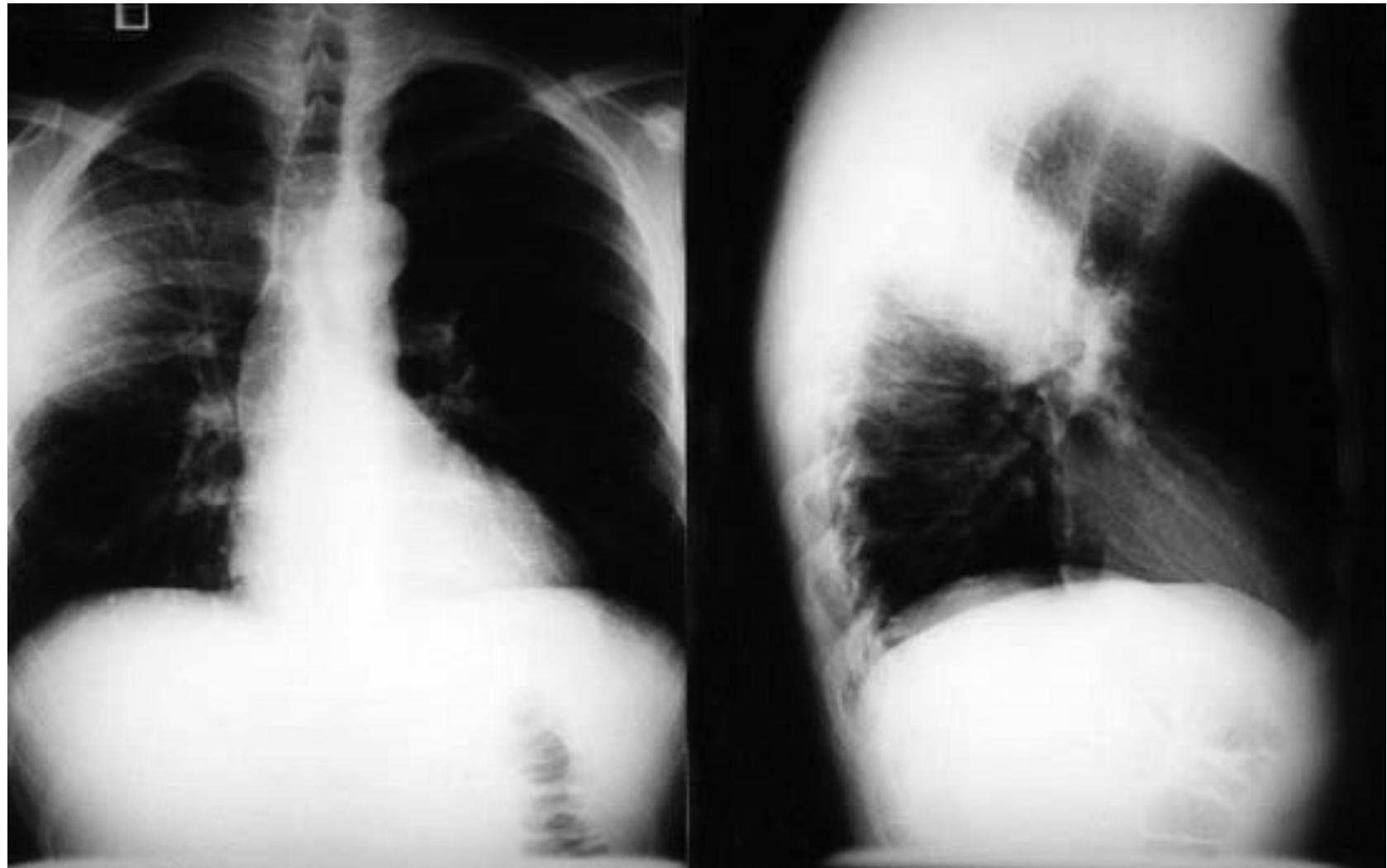
Semptom ve Bulgular

- Ateş veya Hipotermi
- Produktif öksürük
- Pürülən balgam
- Ral, ronküs, wheezing
- Hemoptizi
- Taşipne
- Plevral frotman vs.
- Ektrapulmoner semptomlar;
  - Taşikardi
  - Konfüzyon
  - Baş ağrısı
  - Miyalji
  - Kulak ağrısı
  - Karın ağrısı
  - Diyare
  - Döküntü (psittacosis,*M. pneumonia*)
  - Splenomegali
  - Relatif bradikardi

Laboratuar ve Görüntüleme

- Akciğer grafisi, BT, USG
- Balgam direkt bakı/kültür
- Kan kültürü
- Bronkoskopi
- Torasentez
- AKG (ciddiyete göre)

Bakteriyel pnömoni; Sağ üst lob

CURB-65

- CURB-65, poliklinik ve acilde mortalite değerlendirmesinde kullanılan basit bir skorlamadır.

Klinik	Puan
C (Confusion)	1
U BUN $\geq$ 20 mg/dL	1
R Solunum sayısı $\geq$ 30 solunum/dk	1
B Sistolik TA $<$ 90 mm Hg veya Diastolik TA $\leq$ 60 mm Hg	1
65 Yaş $\geq$ 65	1

CURB 65

Total Skor	Mortalite (%)	Risk Düzeyi	Bakım Kararı
0	0.6	Düşük	Taburcu
1	2.7	Düşük	Taburcu
2	6.8	Orta	Kısa süre yatış veya sıkı takip
3	14	Orta veya Yüksek	Yatış
4-5	27.8	Yüksek	YB yatışı

Tedavi

- Bakteriyelde AB
- Destek tedavi;
  - O₂
  - Analjezik / Antipiretik
  - Göğüs fizyoterapisi
  - IV sıvı
  - Kardiyak ve saturasyon monitörizasyonu

Ampiyem ve Abse

Giriş

- Ampiyem, plevral boşlukta
- Abse, akciğer parankiminde
  - Sıklıkla sağ akciğerde
  - Orofaringeal sekresyonların aspirasyonu

Etyoloji

- Pnömoni komplikasyonu
- Penetran göğüs travması,
- Özafagus rüptürü,
- Göğüs cerrahisi komplikasyonu,
- Tüp torakostomi sonrası

Semptom ve Bulgular

- Prodüktif öksürük
- Balgam (Kanlı, kötü kokulu)
- Ateş
- Nefes darlığı
- İştahsızlık/ kilo kaybı
- Gece terlemesi
- Plöretik göğüs ağrısı
- Taşipne
- Ral, ronküs, azalmış solunum sesleri, matite

Etyoloji

- Sıklıkla polimikroiyal;
  - *Bacteroides*,
  - *Fusobacterium*,
  - *Peptostreptococcus*
  - *Pseudomonas*
  - *Klebsiella*
  - *Staphylococcus aureus*,
  - *Streptococcus pneumoniae*,
  - *Nocardia*
  - Nadiren mantarlar

Laboratuar ve Görüntüleme

- Tam kan; lökositoz ve sola kayma
- Balgam direkt bakı ve kültür
- Kan kültürü
- Akciğer grafisi
- BT
- USG
- AKG

Abse/ Hava sıvı seviyesi

Sağ üst lobda abse

Ampiyem

Torasentez

- Pürülən görünüm
- pH < 7.2
- Lökosit > 50,000 / μ L (veya PNL > 1,000 /dL)
- Glikoz < 60 mg/dL
- LDH > 1,000 IU/mL
- Plevral sıvı kültürü (+)
- Tümör için;
  - Pelral sıvı TNF-alpha > 80 pg/mL

Tedavi yaklaşımı

- Oksijenizasyon ve DY
- Kültür alındıktan sonra İV AB
- Ampiyemde tüp torakostomi ile drenaj
- Gerekli kliniklerden konsültasyon

